

Állandó kiállításokkal gazdagodott az edelényi L'Huillier-Coburg kastély

Befejeződött az edelényi L'Huillier-Coburg-kastély fejlesztésének második üteme, a 900 millió forintos uniós támogatással egyebek mellett új állandó kiállítások is nyíltak, valamint megtörtént a Kastélysziget teljes rehabilitációja, visszakapta a kastély mögötti sportpálya eredeti funkcióját: újra park lett belőle.

L. Simon László, a Miniszterelnökség örökségvédelemért és kiemelt kulturális beruházásokért felelős államtitkára a projekt szerdai (2015. december 16.) rendezvényén úgy fogalmazott: az edelényi kastély felújítására, új kiállítások berendezésére a kulturális kormányzat három és félmilliárd forintot fordított főleg uniós pályázaton elnyert pénzből az elmúlt években.

Az, hogy a kormányzat „ezt a fantasztikus létesítményt nem hagyta veszni”, egyértelműen jelzi elkötelezettségét az észak-magyarországi térség iránt – mondta az államtitkár.

A kastély fejlesztésének most lezárult második üteme teljes egészében uniós támogatással valósult meg a 2007-2013-as költségvetési időszakban.

Az államtitkár az előző uniós ciklus sikeres lezárását fontosnak nevezte, mint mondta: Magyarország gyakorlatilag éllovasként zárja ezt a fejlesztési időszakot, jószerivel minden pénzt lehívott. Presztízskérdést csináltunk abból, hogy a „mi államtitkárságunk és a hozzá kapcsolódó intézmények” jól teljesítsenek ebben az időszakban - tette hozzá L. Simon László.

Szólt arról is, hogy ez a kastély fantasztikus építészeti értéket képvisel, és most olyan kiállítási elemekkel bővült, amelyek turisztikai hasznosítását is szolgálják. Megjegyezte: a huszonegyedik században nem lehet úgy fenntartani kastélymúzeumokat, ha nem helyeznek melléjük olyan funkciókat, amelyek bevételt termelnek, az idelátogatókat a visszatérésre ösztönzik.

L. Simon László szólt a kormány azon szándékáról, amely azt célozza meg, hogy a vidéki múzeumok, kiállítóhelyek üres termeit töltsék meg a nagy fővárosi múzeumok raktáraiban található műtárgyakkal. Szerinte ezt „Edelényben is kellene kamatoztatni”, hiszen ez nem igényel nagy befektetést.

Nagy feladatnak nevezte az államtitkár, hogy a vidéki múzeumokhoz, várakhoz, kastélyokhoz, kiállítóhelyekre vezető uta-

kat, infrastrukturális létesítményeket felújítsák, hogy a látogató ne álljon meg a megyeszékhelyeken.

Bár az államé ez a kastély, de az önkormányzat nélkül nem tudjuk igazán belakni, a turizmus számára vonzóvá tenni – utalt ezzel a települési önkormányzatok fontosságára is.

A Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ fenntartásában működő észak-borsodi város kastélyában az Edelényi Kastélysziget Kulturális-Turisztikai Központ II. fejlesztési üteme fejeződött be, ez főleg a gyűjtemény megalapozására fókuszált. A most megnyílt kiállítások olyan témákat dolgoznak fel, amelyek egyrészt kapcsolódnak a kastély történetéhez, másrészt önállóan is megállják a helyüket.

A létesítmény fenntartója a közelmúltban elhunyt Barna György miskolci műgyűjtő igen gazdag gyűjteményét vásárolta meg. Az egyik kiállítás egy valamikori rádió fantázianevére utalva a Népszuper-retro címet viseli, a tárlat az 1945-től 1968-ig tartó időszak mindennapjait, használati tárgyait mutatja be.

A kiállítás az egykori gazdasági épületben kapott helyet, azokban a helyiségekben, amelyeket lakásként használtak az ötvenes évektől egészen a nyolcvanas évek közepéig.

A másik tárlat a térképekre koncentrál, főleg azért, mert az edelényi kastély egykori férfi tulajdonosai a katonáskodás révén építettek karriert és egzisztenciát. A hadjáratok nélkülözhetetlen eszköze pedig a térkép volt. Ez adta az apropóját a 16-19. századi magyar vonatkozású térképgyűjtemény megvásárlásának és a téma tudományos alaposságú bemutatásának. A gyűjtemény különlegessége, hogy a korabeli térképkészítés eszközei és műszerei is a részét képezik, ezért nem csupán a térképet, hanem készítésük menetét is bemutatják.

A Bódva holtága és a szabályozáskor készült új meder által alkotott szigeten áll a 18. században barokk stílusban épült L'Huillier-Coburg-kastély, amelynek falai között egykor volt járásbíróság, földhivatal, börtön, szovjet főparancsnokság, fűszerraktár, öregek napközi otthona, óvoda és szükséglakás egy-

aránt. Az épület állaga az utóbbi évtizedekben jelentősen leromlott, felújítása elodázhatatlanná vált. Az első fejlesztési ütem tartalmazta Magyarország legnagyobb összefüggő, 18. századi rokokó falképeinek restaurálását is.

(MTI) (Fotó: Vajda János / MTI)

Mi, mikor épült Edelényben?

Miként az embereknek, úgy az épületeknek is megvan a maguk sorsa.

Beszélgetések alkalmával gyakran kerül szóba egy-egy épület kapcsán, hogy mikor épült, vagy mi volt korábban a funkciója? Ezekre a kérdésekre próbálunk meg választ adni jelen ismereteink szerint, időrendben haladva, akkor, amikor Edelény középületeit és nagyobb beruházást igénylő lakóépületeit veszszük számba a második világháborút követően, alkalmanként visszautalva az azt megelőző időszakra.

– 1945 – Megkezdték a kastély mögötti területen az új sportpálya építését. 1950-ben a sportegyesület pénzt kapott a pálya fejlesztésére, de ekkor még nem volt gát a Bódva mellett és az árvíz megakadályozta az építkezést, melyet 1952-ben kezdtek el. 1953-ban futókör, öltöző, szertár, gondnoki lakás épült. 1958-ban teljesen újjáépítették a füves labdarúgó pályát. Az öltözőt többször bővítették és felújították. A sporttelepet 2013-ban kitelepítették a kastély felújításának második üteme megkezdésekor a gimnázium mögötti területre.

– 1947. május 1. – Ezen a napon adták át a németek által felrobbantott híd helyén épült vasszerkezetű hidat, melyet aztán később lebontottak, és felépítették mellette a ma is álló hidat.